

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Alios metu, alios spe gubernandos esse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

lorum venit: & malos odisse ex bonorum charitate descendit. Nemo est, qui amet vitam sine odio mortis; nec appetat lucem, nisi qui tenebras fugit. Adeo natura ista connexa sunt, ut alterum sine altero fieri nequeat. Si quis Dominus habens in familia seruos, bonum ac malū, non utiq; aut ambos odit, aut ambos beneficijs, & honore prosequitur; quod si faciet, & iniquus, & stultus est: sed bonum & alloquitur amicè, & ornat, & domi ac familia suisq; omnibus rebus proficit; malum verò maledictis, verberibus, nuditate, fame, siti, compedibus punit; ut & hic exemplo ceteris sit ad non peccandum, & ille ad promerendum; ut alios metus coerceat, alios honor pronocet. Qui ergo diligit, & odit; qui odit & diligit; sunt enim qui diligi debeant; sunt qui odio haberi. Et sicut is, qui diligit, confert bona in eos, quos diligit; ita qui odit; irrogat mala is, quos odio habet. Constat ergo, Deum nec solum irasci, nec solum beneficium esse, nec utroq; affectu carere. Quid igitur restat, nisi ut alijs irascatur, erga alios gratia moueatur? & sic Mundum, tanquam maximus Paterfamilias, utraq; virtute iustitiæ & misericordiæ gubernet? hos foueat, illos plectat, aut etiam immerentes exerceat, prout summæ illius placuerit Maiestati, & prout vnicuique optimum esse iudicârit. Quod si homines vigilantissima fide crediderint, in omni fortuna constituti, & amabunt eum, & metuent, & benè patientes erunt, ut annuncient: *Quoniam rectus* psal. 91. 16. *Dominus Deus noster: & non est iniquitas in eo.*

Hac iustitiæ misericordiæque mixtura duo hominum genera erudiuntur. Sunt enim molles quidam, qui optarent, Deum ita bonum esse, ut nullum vnquam puniret, sed omnia conuiueret; sic enim præmia tantum speranda, nulla supplicia mortalibus essent metuenda. Nimirū hi scelerum sunt patroni, nō innocentiae fautores. Si enim iam tot inueniuntur, qui flagitiosè viuunt, quid fieret, si sine metu essent, & impunitate? Pyrrho Eliensis, in tempestate, conspiciens ceteros esse animo deiectiones, cum ipse nihil moueretur, ostendit porcellum, in nauis, securè edentem, dicens: oportere sapientem eam animantis imitari securitatem. Egregius sanè Philosophus, qui sapientiam voluit docere exemplo porci, cui anima pro sale est, & quo nihil insipientius potest reperiri. Hoc ipso enim hoc animal stolidum est, quia præsentissimum periculum non formidat. Homini autem Deus & natura non indidit tantum sensum voluptatis, ut bonis fruere, sed etiam futuri mali metum, ut discrimina caueret. Quare & ipse debuit iusti-

I V.

H tia

tia suæ rigorem proponere, cuius formidine mali à malo peccandi que libidine abstinerent.

S. Ambros.
lib. de Fuga
seculi. c. 2.

Eleganter D. Ambrosius: *Tertius, inquit, est ordo regalis potestatis contemplatio, ut bene subijciamur regi, si non deferimus tanquam parenti. Metu enim presidentis plerumque fit obediens potestati, qui est saluti ingratus, ut necessitatem, sobrietatis agnoscat, qui noluit ac nequirit gratiam pietatis agnoscere. Corripit ergo necessitas, quem pietas prouocare debuerat. Quod iumento frenum, hoc homini me-*

Idem lib. 2.
de Cain. c. 9.

tus. Hinc euident, ait idem S. Pater, generalisq; ratio, quia omni improbo mala & adsunt, & adfutura sunt. *Que adsunt, tristitiam operantur: quæ futura, formidinem. Sed improbum plus presentia, quam futura sollicitant. Et infra. Angusta mentis homo, presentem mortem veretur, perpetuam negligit: & diuinum Iudicium non reformidat: interitum solum corporis deprecatur. Sed à quo timebat occidi, qui solos parentes habebat in terris? Potuit quidem & incursum bestiarum timere, qui Legis diuina viam violauerat: nec presumere de subiectis animalibus ceteris, qui hominem docuerat occidi. Potuit & parentes parricidas timere, qui docuerat parricidium posse committi. Potuerunt enim & parentes de filio discere, quod didicerunt posterius de parente. Esse ergo metum, qui impios vrgeat, docuit Cain. Quin &*

Horat. lib. 1.
serm. satyr. 3

*Iura inuenta metu iniusti fateare necesse est,
Tempora si fastosque velis euoluere mundi.*

V.

S. Ambros.
lib. de Fuga
seculi cap. 2.
Idem lib. de
Iacob. & vit.
beat. c. 3.

Non omnes amor virtutis trahit. Sunt & seruales animæ, quæ nihil faciunt, nisi scuticæ habenis tremefactæ. Si laus abstinentiæ non incitat, diuine potestatis formido, te sobrium faciat, inflectat metus. Et, quia nihil deest timentibus eum, Dauid ait: *Venite filij, audite me, timorem Domini docebo vos. Vig. timor Dei de numero virtutum est,* ait idem S. Antistes, quia initium sapientiæ est timor Domini, per quem addiscitur pie forma doctrina. Et tantum valet iste timor,

S. Ambros.
lib. super
Beati imac.

ut elidat timorem tyrannorum. Ita enim S. Ambrosius, alio loco scribit: *Bona ergo trepidatio à verbis Dei, si exultationem generat. Qui enim trepidat à verbis Dei, postea exultat in Dei verbis. Ergo qui habet in aula sua, corde videlicet suo, verba Dei, excludit sermones principum à corde suo: excludit timor timorem. Si enim quis ingressus balneas, solis deponit æstus, & calor excludit calorem: quanto magis diuini Iudicij terror hunc terrorem excludit humanum, feruorem gratiæ secularis, gratiæ feruor æterna? Ob has talésque causas,*